

Posudek školitele na diplomovou práci Bc. Ilony Bečicové: Finanční geografie – aplikace vybraných konceptů v podmínkách České republiky.

Diplomová práce má 66 stran textu, a to včetně několika stran příloh. Diplomová práce je bohatě doplněna obrázky.

Diplomová práce se zabývá geografy dosud do značné míry opomíjeným tématem, které by však podle některých světových autorů mělo být přímo jádrem ekonomické geografie - finanční geografii. Zatímco otázce formování globální hierarchie finančních center a návazných globálních finančních toků je ze strany geografů věnována rostoucí pozornost, na regionální, příp. národní úrovni je existujících studií o roli bank a dalších finančních institucí pro regionální rozvoj jen poskrovnu. Právě Česko z pohledu řady konceptů finanční geografie představuje cennou laboratoř, neboť za posledních cca 20 let došlo ve finančním sektoru v naší zemi k řadě dramatických proměn, které umožňují testovat řadu praktických implikací předpokládaných teorií regionální segmentace finančního trhu.

I přes dynamický rozvoj finančního sektoru v posledních desetiletích je třeba zdůraznit, že některé klíčové koncepty finanční geografie, jako je např. regionální drenáž, ke které dochází prostřednictvím bankovní soustavy byly identifikovány již klasikem teorií jádro-periferie Gunnarem Myrdalem před více než 50 lety. Podobně regionální variabilitě úrokových měr v rámci jednoho státu (na příkladě USA) se již téměř před sto lety věnoval A. Lösch.

Autorka si jako základní cíl práce stanovila zjištění, k jakým proměnám došlo v regionální struktuře bankovního sektoru za posledních cca 20 let a zda předpokládaný trend k centralizaci bankovní soustavy navíc provedený pod taktovkou zahraničních investorů vedl k některým efektům předpokládaným teorií regionální segmentace finančního trhu.

Práce Ilony Bečicové tak má do značné míry průkopnickou povahu, protože – alespoň pokud je mi známo - na obdobné téma byla dosud zpracována pouze jedna diplomová práce, a to velmi zdařilá práce Pavla Csanka z roku 2003.

Práce má logickou strukturu - začíná pečlivě zpracovaným teoretickým rámcem, na teor. vstup navazuje odpovídajícím způsobem zpracovaná metodika, následovaná stěžejní empirickou částí. Následuje kapitola věnovaná pilotní mikrostudii zaměřené na problematiku

získávání externích zdrojů firmami z extrémně periferního regionu. Práci uzavírá adekvátně zpracovaný závěr.

Hlavní zjištění práce si dovoluji shrnout do dvou bodů:

1) I přes koncentraci ústředí všech bank operujících v Česku do Prahy, k čemuž došlo v roce 2005, došlo k poměrně výraznému nárůstu zaměstnanosti ve finančním sektoru i mimo Prahu. Decentralizace zaměstnanosti byla přitom v řadě případů doprovázena i decentralizací rozhodovacích kompetencí na bankovní pobočky, a to i ve sféře alokace úvěrů.

2) Pilotní mikrosonda v periferním regionu neprokázala znevýhodnění místních žadatelů v rámci procesu spojeného se žádostí o úvěr. Ukázala však, že v některých případech dochází k problému s poskytováním bankovní záruky, kterou banky považují za nedostatečnou a proto požadují i ručení soukromým nemovitým majetkem. Nízká hodnota nemovitostí a problematická případná realizace bankovní záruky prodejem zastavené nemovitosti je tedy v periferním regionu problémem, a to v souladu s očekáváním teorie regionální segmentace finančního trhu.

Po formální stránce má práce velmi dobrou úroveň, neshledal jsem žádné závažnější problémy kromě občasných formulačních neobratností.

Vzhledem k intenzivní vzájemné komunikaci během zpracování práce nemám již v této fázi žádné další připomínky.

Závěr:

Práce je založena na dobré znalosti současné literatury věnované problematice finanční geografie. Ocenit je třeba odvahu autorky pustit se do opomíjené, avšak velmi důležité problematiky. Autorka se v nové problematice dokázala adekvátně zorientovat a prokázala i mimořádně dobrou schopnost samostatné odborné práce. Ocenit je nutno i nasazení při zpracování vlastní empirické části práce. Práci proto doporučuji k úspěšné obhajobě.

Doc. RNDr. Jiří Blažek, Ph.D.

2.5. 2013